E-bok 017

SYKE-PENGER OG TRYGD

I SMÅBEDRIFTEN

2012

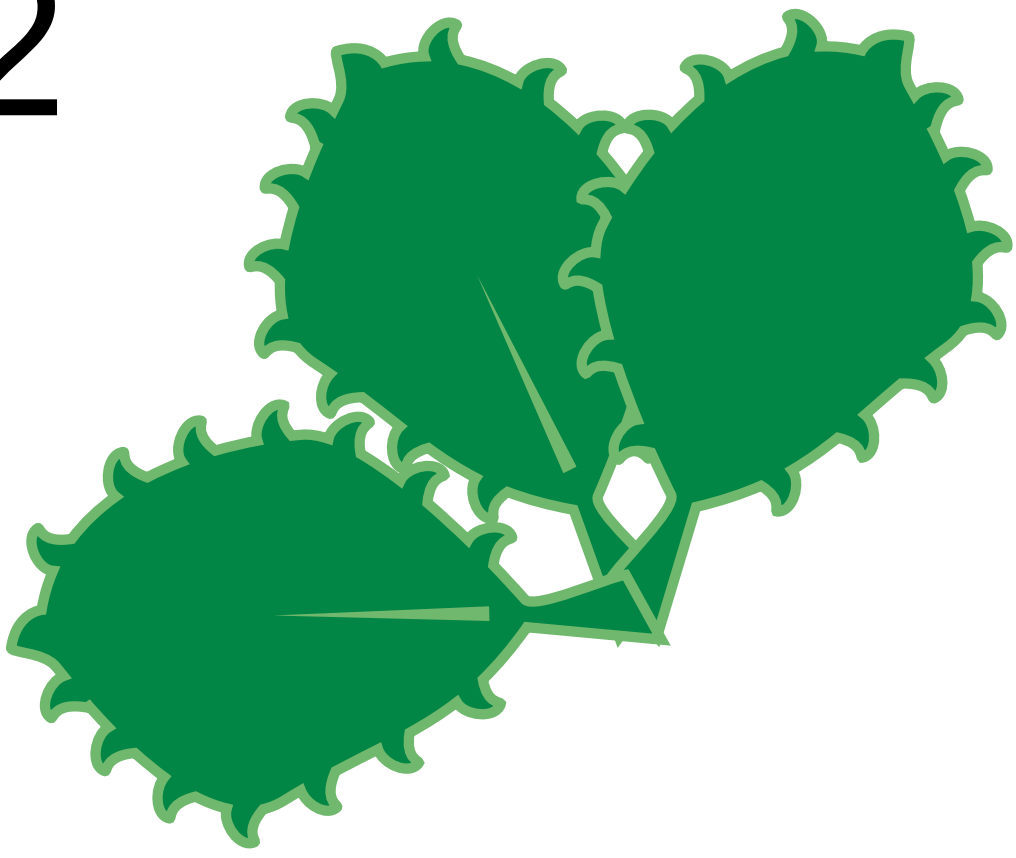

Otto Risanger

skatt og økonomi
drivBEDRE.no

Otto Risanger

Gå til innhold

SYKEPENGER
OG TRYGD
i småbedriften

R!SANGERS E-BOK 017 - **DrivBedre-pakken**

Utgitt av R!SANGER AS
Dronningensgt 22, 0154 OSLO
Tlf: 22 33 39 27
post@risanger.no
www.risanger.no

Forsideomslag:
Rune Drevland –
rune@push-design.no

© Otto Risanger 2004-12

ISBN 978-82-7573-118-8

Det må ikke kopieres fra denne bok i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, Interesseorganisasjon for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengsel.

LES MINDRE - LÆR MER!

R!SANGERS E-BØKER i **DrivBedre-pakken** skal på kort tid gi deg innblikk i og oversikt over temaer der du ønsker bedre innsikt. Du skal lære hvordan tingene virker og henger sammen, uten å gå veien innom alle forbehold, alle detaljer og alle faguttrykk.

Kunder om DrivBedre-pakken (40 ebøker i oppdateringsabonnement):
"Utrolig mye nyttig informasjon. Veldig verdifull tjeneste" – "Har spart meg for titusenvis av kroner" – "Hadde aldri hatt mulighet til å finne ut av denne informasjonen selv" – "Sparte meg for mye penger" – "En god investering!" – "Prisen tatt i betraktning var det ingen tvil om å kjøpe hele pakken"
Les mer på **www.risanger.no/drivbedre-pakken**

Copyright 2004-12: Otto Risanger - all kopiering er forbudt dersom særskilt avtale ikke foreligger.

INNHOLD

SYKDOM

Hovedreglene om sykepenger: Arbeidstakere, lønnsfrilansere, næringsdrivende

Arbeidsavklaringspenger erstatter rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad

Avventende sykmelding

Raskere tilbake

1. juli 2011: Tettere oppfølging og strengere sanksjoner ved sykmelding av arbeidstakere

1. juli 2011: Aktiv sykmelding opphører

Sykepengegrunnlaget

Feriepenger av sykepenger

Sykepenger til næringsdrivende

Sykepenger til frilanser med lønnshonorar

Kombinerte inntekter: Arbeidstaker, frilanser, næringsdrivende

Sykepenger til arbeidstaker/ansatt i eget selskap: ADVARSEL!

Sykepenger hvor lenge?

Arbeidsgiverforsikring mot ansvar for sykepengebetaling

Egenmelding for arbeidstakere

Opphold i institusjon

SVANGERSKAP, FØDSEL, ADOPSJON

Svangerskapspenger

Foreldrepenger ved fødsel

Foreldrepenger ved adopsjon

Fleksible foreldrepenger

Forskjellige spørsmål

Svangerskapspenger til næringsdrivende

DAGPENGER VED ARBEIDSLØSHET

Dagpenger til frilansere og ansatte

Ikke dagpenger til næringsdrivende

Dagpenger når arbeidsløse starter firma

Dagpenger under permitteringer

Dagpenger til flere kvinner

YRKESSKADE

Yrkesskadeforsikring

Ytelser ved yrkesskade

Sykepenger ved yrkesskade

NAVs gratis gjeldstelefon

Copyright 2004-12: Otto Risanger - all kopiering er forbudt dersom særskilt avtale ikke foreligger.

SYKDOM

Gå til innhold

HOVEDREGLENE OM SYKEPENGER FOR ARBEIDSTAKERE, LØNNSFRILANSERE OG NÆRINGSDRIVENDE

Arbeidstakere har rett på sykepenger fra første sykedag, basert på når det foreligger legeerklæring eller melding om sykdommen fra den ansatte. Arbeidsgiveren dekker de første 16 dagene, deretter overtar folketrygden.

Lønnsfrilansere og næringsdrivende har ikke noe krav på sykepenger fra oppdragsgivere eller kunder. De får sykepenger fra folketrygden fra og med dag 17.

Men de har muligheten til å kjøpe frivillig tilleggstrygd (på NAV) som gir sykepenger fra dag 1, for næringsdrivende eventuelt høyere sykepenger.

TIPS! I noen tilfeller, med relativt fast tilknytning til en oppdragsgiver, kan frilansere prøve å få til en særskilt avtale om sykepengedekning med oppdragsgiveren. Men det er ikke noe de har krav på.

MAKS 6G

Sykepengegrunnlaget er den inntekten som sykepengene skal regnes ut etter.

Sykepengegrunnlaget per år kan ikke overstige seks ganger grunnbeløpet.

MERK! Har arbeidstakeren flere arbeidsgivere, gjelder begrensningen i arbeidsgiverperioden bare i forhold til den enkelte arbeidsgiver.

Når trygden yter sykepenger, utgjør sykepengegrunnlaget per dag 1/260 av sykepengegrunnlaget per år. (Fem dager i uka i 52 uker.)

MERK! En årsinntekt under en halv G gir ikke rett til sykepenger fra folketrygden (men dette gjelder ikke for sykepenger i arbeidsgiverperioden).

Copyright 2004-12: Otto Risanger - all kopiering er forbudt dersom særskilt avtale ikke foreligger.

MÅ HA VÆRT AKTIV I FIRE UKER

For å ha rett til sykepenger må arbeidstakere og næringsdrivende ha vært ansatt eller i yrkesaktivitet i minst fire uker umiddelbart før han eller hun ble arbeidsufør (opptjeningstid).

Fravær i et arbeidsforhold uten gyldig grunn regnes ikke med i opptjeningstida.

MERK! Denne regelen rammer også ansatte som tar en pause mellom to jobber, og kan slå sterkt ut ved langvarig sykdom. Tar du fri en langhelg mellom to jobber, står du uten rettigheter hvis uhellet skulle være ute. Du må først opptjene deg nye rettigheter i folketrygden.

Ansatte i sin første jobb har ikke opptjent rettigheter tidligere. Ved en ulykke eller sykdom i løpet av de første fire ukene i jobb, står denne arbeidstakeren uten rettigheter i forhold til sykelønnsordninger.

Det samme gjelder den som tar ulønnet permisjon i mer enn fire uker.

IKKE TA PAUSE MELLOM TO JOBBER

Mest ukjent er det nok at regelen rammer arbeidstakere som ikke går direkte fra en jobb til en annen, men velger å ta en pause mellom de to jobbene.

TIPS! Anbefalingen er derfor å ha arbeidskontrakter som dekker alle virkedager. Ta deg gjerne en ferie, men ikke uten å være ansatt ett sted.

En arbeidstaker kan stå uten noe som helst av inntekter i et helt år før andre rettigheter trår i kraft. Men det finnes unntak:

- Tar du ulønnet permisjon i mer enn en måned, må du jobbe i fire uker før du er fullt ut dekket av folketrygden igjen.
- Innenfor en måneds ulønnet permisjon er du bare dekket med 65 prosent.

SYKEPENGER KUN I ETT ÅR

Ved sykmelding i ett år, opphører arbeidstakerens rett til sykepenger.

NAV: *"Tidsbegrensingen er den samme selv om du har vært delvis sykmeldt i hele perioden. Hvis du fortsatt ikke kan være i arbeid når sykepengene opphører, kan du ha rett til andre ytelser som arbeidsavklaringspenger eller uførepensjon. For igjen å få rett til sykepenger fra NAV, må du har vært helt arbeidsfør i 26 uker etter at du sist fikk sykepenger fra NAV.*"

Copyright 2004-12: Otto Risanger - all kopiering er forbudt dersom særskilt avtale ikke foreligger.

ARBEIDSAVKLARINGSPENGER ERSTATTER REHABILITERINGSPENGER, ATTFØRINGSPENGER OG TIDSBEGRENSET UFØRESTØNAD

Arbeidsavklaringspenger er det nye begrepet som etter ett års sykmelding erstatter tre tidligere folketrygdytelser:

- rehabiliteringspenger
- attføringspenger
- tidsbegrenset uførestønad

MERK! Alle som ønsker eller trenger bistand for å komme i arbeid får i prinsippet rett til en vurdering av arbeidsevne og en aktivitetsplan.

- Den som mister inntekten sin på grunn av helseproblemer kan fortsatt være trygg på at tap av inntekt blir kompensert. Vi sørger for at bistand og oppfølging i større grad enn i dag bestemmes av mottakerens behov. Den nye folketrygdytelsen vil, sammen med arbeidsevne-vurderinger og aktivitetsplaner, legge et godt grunnlag for dette, sa daværende arbeids- og inkluderingsminister.

Målet er at flere kan komme raskere i arbeid.

BIDRA AKTIVT TIL ARBEID

Arbeidsavklaringspenger kan gis til personer mellom 18 og 67 år som på grunn av sykdom, skade eller lyte har fått sin arbeidsevne nedsatt med minst halvparten, og som har behov for bistand for å bli i stand til å skaffe seg eller beholde arbeid, som han eller hun kan utføre.

MERK! Mottakerne av arbeidsavklaringspenger har plikt til å bidra aktivt i prosessen med å komme i arbeid.

Det skal fastsettes oppfølgingstidspunkter der NAV sammen med mottakeren skal vurdere hvorvidt den fastlagte oppfølgingen gir den ønskede framdriften når det gjelder å komme i arbeid, ifølge statsråden.

MAKS FIRE ÅR

Arbeidsavklaringspenger skal som hovedregel kunne gis så lenge det er påkrevd for å gjennomføre nødvendig aktivitet med sikte på å komme i arbeid, men likevel ikke lenger enn fire år.

Copyright 2004-12: Otto Risanger - all kopiering er forbudt dersom særskilt avtale ikke foreligger.

FAKTA

Ytelsen skal være 66 prosent av mottakers pensjonsgivende inntekt før arbeidsevnen ble nedsatt. Minste årlige ytelse skal likevel som hovedregel være 1,97G.

Det gis barnetillegg etter fast sats.

REDUSERES MOT ARBEIDEDE TIMER

Arbeidsavklaringspenger reduseres mot arbeidede timer i inntektsgivende arbeid. Mottakeren skal dessuten som hovedregel melde fra om arbeidet tid ved bruk av meldekort, og ytelsen skal utbetales etterskuddsvis hver 14. dag.

Ytelsen gir opptjeningsrett til foreldrepenger.

Uførepensjon etter foretakspensjonsloven begynner å løpe 12 måneder etter at inntektsevnen ble redusert.

Overgangsregler skal sikre at de som mottar dagens ytelser ikke går vesentlig ned i inntekt når den nye ytelsen trer i kraft.

Copyright 2004-12: Otto Risanger - all kopiering er forbudt dersom særskilt avtale ikke foreligger.

AVVENTENDE SYKMELDING

Målet for myndighetene er at det skal bli lettere for lege, arbeidstaker og arbeidsgiver å finne muligheter for den enkelte til å være i jobb på tross av helseplager.

Sykmeldingsblanketten: **"Vurdering av arbeidsmuligheter/-sykmelding"** gir mulighet for toveis kommunikasjon mellom lege/sykmelder og arbeidsgiver, i motsetning til den tidligere sykmeldingsblanketten, som var en enveis informasjonskanal.

AVVENTENDE SYKMELDING

I 2008 ble det innført en ordning med "avventende sykmelding" i arbeidsgiverperioden (de første 16 dagene).

Det betyr at du ikke blir sykmeldt i første omgang hvis det ikke er noe medisinsk i veien for at du kan være i jobb med nødvendig tilrettelegging på arbeidsplassen.

LEGE SKAL BEKREFTE OM AKTIVITET ER MULIG

I praksis vil dette fungere slik at lege/sykmelder bekrefter at aktivitet er mulig og beskriver på sykmeldingsblanketten hva du må ta hensyn til, hvor lenge det må tas hensyn og eventuelt råd om hva som kan gjøres.

Blanketten tar du med deg til arbeidsgiveren og drøfter om det er mulige arbeidsoppgaver du kan utføre ut fra legens kommentarer.

Er det ikke mulig å tilrettelegge arbeidet, skriver arbeidsgiveren en begrunnelse på blanketten. Du tar den med tilbake til lege/sykmelder, som gjør den om til en vanlig sykmelding - med virkning fra den dagen du fikk avventende sykmelding.

ARBEIDSGIVER OG INFORMASJON

En arbeidsgiver skal i utgangspunktet ikke ha noen informasjon om hvilken sykdom eller lidelse hos den ansatte som er årsaken til en sykmelding.

Det blir nok vanskeligere å holde slik informasjon unna arbeidsgiveren når legen skal gi detaljert melding om hvilke aktiviteter pasienten skal kunne drive på med, og pasienten/den ansatte skal diskutere slike aktiviteter med arbeidsgiveren.

MERK! Er du syk nok, blir du naturligvis sykmeldt fullt ut. Det er i mellomtilfellene at det skal gis "avventende sykmelding" fra legen eller behandleren. Og man skal jo være ganske "frisk" for å komme seg til legen, deretter dra på diskusjonsmøte med arbeidsgiveren, og så til slutt komme seg tilbake til legen/behandleren for å få vanlig sykmelding.

Copyright 2004-12: Otto Risanger - all kopiering er forbudt dersom særskilt avtale ikke foreligger.

"STØRRE TRYGGHET"

NAV mener at den økte kommunikasjonsmuligheten i den nye sykmeldingsblanketten skal gi større trygghet for alle parter:

Lege/sykmelder har større mulighet til å gi klare råd og beskrivelser om hva arbeidstakeren må unngå for å kunne være i jobb, uten å opplyse om diagnose.

For arbeidstakeren er det en trygghet ifølge NAV at arbeidsgiveren er informert om hva som er medisinsk forsvarlig.

Arbeidsgiveren vil også være tryggere på hva slags tilrettelegging som er tilrådelig.

BLANKETTEN

I blanketten er det gitt rom for mer tekst, vurderinger og dialog.

Blanketten har blant annet fått en ekstra side (del C) for kommunikasjon mellom lege/sykmelder og arbeidsgiver.

På denne delen av blanketten kan arbeidsgiver og arbeidstaker gi informasjon til legen/sykmelder om hvordan du/dere planlegger å tilrettelegge aktivitet.

Samtidig kan du spørre etter mer informasjon fra lege/sykmelder.

RASKERE TILBAKE I JOBB

NAV har etablert en egen servicetelefon for arbeidsgivere: "Raskere tilbake telefontjeneste for arbeidsgivere".

Se neste kapittel.

Copyright 2004-12: Otto Risanger - all kopiering er forbudt dersom særskilt avtale ikke foreligger.

RASKERE TILBAKE

Raskere tilbake er tilbud om arbeidsrettede tiltak til sykmeldte for å hindre unødig langvarig sykefravær.

Det finnes Raskere tilbake-tiltak finnes i alle fylker, men innholdet i tiltakene kan variere noe.

Raskere tilbake omfatter tilbud fra NAV og spesialisthelsetjenesten.

NAVS TILBUD

Oppfølging Avklaring Arbeidsrettet rehabilitering Behandlingstilbud for personer med lettere psykiske og sammensatte lidelser

Med disse tilbudene kan sykmeldte få raskere avklaring, oppfølging og arbeidsrettet rehabilitering gjennom NAV.

Det er NAV-kontoret som vurderer om et arbeidsrettet tiltak kan gis.

SPESIALISTHELSETJENESTENS TILBUD:

Behandling hos spesialisthelsetjeneste

Hos spesialisthelsetjenesten kan både sykmeldte og de som står i fare for å bli sykmeldte få tilbud om behandling gjennom henvisning fra fastlege.

Forutsetninger

Forutsetningen for å få et Raskere tilbake-tilbud er at det kan bidra til at den sykmeldte kan komme raskere tilbake i arbeid, og at arbeidsgiver har:

- utarbeidet oppfølgingsplan, og
- dokumentert at det er gjennomført bedriftsinterne tiltak som ikke har ført fram, eller at bedriftsinterne tiltak har vært vurdert, men ikke er mulig å gjennomføre.

Raskere tilbake-telefonen

Raskere tilbake har også en telefontjeneste for arbeidsgivere som har spørsmål om tiltakene.

Telefontjenesten kan hjelpe til med å gjøre deg som arbeidsgiver tryggere på håndteringen av sykefraværsarbeidet i egen virksomhet.

Raskere tilbake-telefonen gir ikke råd om enkeltsaker, men vil så langt det er mulig hjelpe arbeidsgiver med å få svar på spørsmål som angår innholdet i "Raskere tilbake".

Raskere tilbake-telefonen for arbeidsgivere: **75 42 64 06**

(Dette kapitlet er hentet fra nav.no.)

Copyright 2004-12: Otto Risanger - all kopiering er forbudt dersom særskilt avtale ikke foreligger.

Dette var bare startsidene i denne e-boka

Du har her fått en liten smakebit fra én av Risangers rundt 40 e-bøker (pdf). Disse e-bøkene kan kjøpes enkeltvis. De er også samlet - med 80 prosent rabatt! - i den store **DrivBedre-pakken Skatt & økonomi**. Mer info på vårt nettsted www.risanger.no.

I DrivBedre-pakken Skatt & økonomi finner du et vell av informasjon og tips, skreddersydd til bruk for næringsdrivende og små firmaer.

E-bøkene oppdateres jevnlig. Det betyr at innholdet er ajour i forhold til gjeldende bestemmelser.

Som abonnent kan du bruke DrivBedre-pakken Skatt & økonomi akkurat som du selv ønsker: Du kan laste ned én, noen - eller alle - e-bøkene og ha dem lokalt på din egen datamaskin, akkurat når det passer deg selv. Eller du kan lese e-bøkene på nettet, akkurat når det passer deg selv.

Liker du best å lese på papir, skriver du bare ut de delene av den aktuelle e-boka som du vil gjennomgå. Vår garanti er at opplysningene er oppdaterte og kurante.

Skjer det endringer som har betydning for deg som driver firma, får du melding om det i en e-post. Etterhvert som endringene innarbeides i e-bøkene, kan du lese på nettet eller laste ned helt ajourførte e-bøker, eventuelt skrive ut det du ønsker.

E-bokpakkene dekker blant annet disse områdene:

- beste selskapsform
- moms
- skattetips
- fradrag i eget firma
- biløkonomi
- reise og diett
- regnskap og bokføring
- pensjon i eget firma
- trygderettigheter

På kjøpet får du Otto Risangers daglige nyheter om skatt og økonomi på www.risanger.no. Dessuten blir du med i vår eksklusive **svartjeneste** kun for våre abonnenter: Otto Risanger svarer på dine spørsmål om skatt osv.

Les mer om abonnement på våre DrivBedre-pakken Skatt & økonomi her: http://www.risanger.no/drivbedre-pakken
Les mer om våre e-bøker her: http://www.risanger.no/produkter/eboker
Se på neste side noe av det våre kunder sier.

Dette sier abonnentene
om Risangers e-bokpakker

”Jeg har lært utrolig mye dette året som abonnent på DrivBedre.”
Liv Janne Brennsæter, RÅHOLT

”Takk for rask ekspedering og godt opplagt stoff. Godt forklarande.”
Kåre Solheim, LÆRDAL

”Takk for nyttige og praktiske råd!”
Gunn Helleland, IBT SydVest, LODDEFJORD

”Er meget fornøyd med tjenesten, og synes du gjør en fantastisk bra jobb med den informasjonen du gir oss. Med kun meg selv i enkeltmannsforetak hadde jeg aldri hatt mulighet til å finne ut av denne informasjonen selv.”
Jeanette Hustad, Bewebbed, SANDNES

”Tusen takk for kjempegode og lærerike e-bøker!”
Eirik Sandal Lund, Bilde og Tekst ANS, HAUGESUND

”Takker for et meget matnyttig sett med e-bøker og tilhørende nyhetsbrev, det har vært verdt sin vekt i gull for min bedrift som ble startet i mai!”
Kristian Berge Nessa, Cavatina Software AS, TANANGER

”Synes DrivBedre-pakken er et fantastisk bra oppslagsverk.”
Svein Hylland, Toppen Trearbeid & Høvleri, ODDA

”Takk for mange gode tips.”
Jon-Erik Hammer, daglig leder, V, D & H NUF, FYLLINGSDALEN

”Fin, kjapp og lett tilgjengelig info! Takk.”
Johan F. Jakhelln, assosiert partner, Tennebø & Partners, OSLO

”DrivBedre-pakken er svært nyttig for meg som har begynt å føre regnskapet selv i år. Du gjør det mulig for meg å få dette til på en bra måte og spare meg flere tusen kroner med dine tips og forklaringer.”
Benjamin R. Warin, Impress Presentasjoner, HURDAL

”God og lettlest. Det er fint å få kjennskap til regler og fallgruber. Slikt får vi aldri i forståelig form fra revisorer og ligningsmyndigheter.”
Sverre Grøtte, Vare-Nytt Tekstilsenter AS, EIDE